MAY 2024 **P/ID 36712/PSA3M**

Time : Three hours Maximum : 80 marks

SECTION A — (10 × 2 = 20 marks)

Answer any TEN questions.

1. Write the mangala sloka from न्यायसिद्धान्तमुक्तावली।

2. मङ्गलस्य फलं किम्?

3. How many पदार्थs are there?

4. द्रव्यत्वजातौ किं लक्षणम्?

5. Name the पञ्चकर्माs.

6. Which सम्बन्धं called समवाय?

7. पारिमाण्डल्यं नाम किम्?

8. क्षित्यादिपञ्चभूतानि चत्वारि स्पर्शवन्ति हि। Explain.

9. जले माधुर्ये किं मानम्?

10. दिशः किं लक्षणम्?

11. Enlist the जन्यप्रत्यक्ष as per your text.

12. What is meant by युक्तयुञ्जानभेदतः?

SECTION B — (5 × 6 = 30 marks)

Answer any FIVE questions.

Annotate :

13. द्रवात्वं स्नेहसंस्कारावदृष्टं शब्द एव च।

14. रूपहानिरसम्बन्धो जातिबाधकसङ्ग्रहः।

15. एवम् त्रैवुध्यमापन्नः संसर्गाभाव इष्यते।

16. कारणत्वं भवेत्तस्य तैविध्यं परिकीर्तितम्।

17. नित्यानित्या च सा द्वेधा नित्यस्यादणुलक्षणा।

18. आकशस्य तु विज्ञेयः शब्दो वैशेषिको गुणः।

19. मनोग्राह्यं सुखं दुःखमिच्छा द्वेषो मतिः कृतिः।

SECTION C — (3 × 10 = 30 marks)

Answer any THREE questions.

20. शक्तिसादृश्ययोः अतिरिक्तपदार्थत्वं यथाग्रन्थं व्याख्यात।

21. कारणं त्रिविधम्। Elaborate as per your text.

22. Discuss the merits and demerits of the soul as per your text.

23. Explain in detail of अन्यथासिद्धि।

24. Write an essay on instruments of Perception and their objects.

———————